

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ  
АНТОНОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

29.12.2023 ел

№ 22

Антоновка авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә экологик агарту һәм экологик культура формалаштыру турындагы нигезләмәне раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Антоновка авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә

КАРАР БИРӘ:

1. Антоновка авыл жирлеге территориясендә экологик агартуны гамәлгә ашыру һәм экологик культураны формалаштыру турындагы нигезләмәне расларга (1 нче кушымта)
2. Әлеге карарны Антоновка авыл жирлегенең мәгълүмати стендларында, шулай ук Спас муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга ([pravo.tatarstan.ru](http://pravo.tatarstan.ru)).
3. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә
4. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Антоновка авыл жирлеге  
Башкарма комитеты җитәкчесе



В.С. Фролов

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Антоновка авыл җирлеге Башкарма комитетының 2023 елның 29 декабрдәгә 22 номерлы карарына кушымта

Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә экологик мәгърифәтне гамәлгә ашыру һәм экологик культураны формалаштыру турында нигезләмә

## 1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясының 1 өлеше 11 пункты (яки 15 статьясының 1 өлеше 9 пункты белән), «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә эшләнгән һәм экологик агартуны гамәлгә ашыруның, Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә экологик культура формалаштыру өчен шартлар.

## 2. Хәзерге нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр

2.1. Бу нигезләмә максатларында түбәндәгә төшенчәләр кулланыла:

1) экологик мәгълүмат әйләнә - тирә мохитнең торышы, аның компонентлары, әйләнә-тирә мохитнең һәм табигый ресурсларның пычрану чыганаclarы яки әйләнә-тирә мохиткә башка зарарлы йогынты турында мәгълүмат һәм мәгълүмат, шулай ук әйләнә-тирә мохитне саклау, саклау һәм торгызу буенча чаралар турында мәгълүмат;

2) экологик культура дөнъя һәм милли мөдәниятнең аерылгысыз өлеше, ул социаль мөнәсәбәтләр системасын, әхлакый кыйммәтләрне, кеше һәм җәмгыятьнең әйләнә-тирә мохит белән үзара эш итү нормаларын һәм ысулларын үз эченә ала;

3) экологик мәгърифәтчелек экологик куркынычсызлык турында экологик белемнәрне, экологик культураны формалаштыру, табигатькә сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү һәм табигатьтән рациональ файдалану максатларында шйләнә-тирә мохитнең торышы һәм табигый ресурсларны куллану турында мәгълүматны тарату.

4) экологик туризм табигатькә юнәлдерелгән туристлык эшчәнлеге, аның максаты ял оештыру һәм табигый фәнни яки гамәли белем һәм тәҗрибә алу, табигый мохиткә зыян китермәү.

3. Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик агартуның һәм экологик культураны формалаштыруның төп максатлары һәм бурычлары

3.1. Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә экологик мәгърифәт һәм экологик культура формалаштыруның төп максатлары булып:

1) Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә табигатькә сакчыл мөнәсәбәт формалаштыру һәм экологик культураны арттыру;

2) уңайлы әйләнә-тирә мохитне, биологик төрлелекне һәм табиғый ресурстарны саклау.

3.2. Экологик агартуның һәм муниципаль берәмлектә экологик культура булдыруның төп бурычлары Антоновка авыл җирлеге:

1) әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик иминлек өлкәсендә халыкны мәғлүмати тәэмин итү;

2) экология-агарту үзәкләре буларак махсус сакланучы табиғат территорияләренең ролен күтәрү;

3) гражданны, иҗтимагый һәм башка коммерцияле булмаган оешмаларны Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик әһәмиятле эшчәнлекне гамәлгә ашыруда катнашуга җәлеп итү;

4) Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә әйләнә-тирә мохитне саклау, табиғаттән рациональ файдалану өлкәсендә экологик юнәлешле эшчәнлеккә балаларны, яшьләрне һәм башка социаль төркемнәрне җәлеп итү;

5) Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

6) калдыклар белән эш итүгә, шул исәптән каты коммуналь калдыкларны аерым жыюга җаваплы мөнәсәбәт формалаштыру.

4. Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик мәғрифәт һәм экологик культура формалаштыруның төп принциплары

4.1. Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик мәғрифәт һәм экологик культура формалаштыруның төп принциплары булып:

1) экологик белем бирүнең системалылыгы һәм өзлексезлеге;

2) экологик мәғрифәтчелекнең гомумилеге;

3) экологик мәғлүматның ачыклыгы һәм мөмкинлеге;

4) Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясен тотрыклы үстерүгә, Антоновка авыл җирлеге өчен актуаль булган экологик проблемаларны хәл итүгә, табиғатне саклауга - әйләнә-тирә мохит сыйфатын яхшыртуга экологик мәғрифәтчелек юнәлеше;

5) җирле үзидарә органнары тарафыннан экологик мәғрифәтчелек һәм экологик культураны формалаштыру өлкәсендәге чараларны эшләгәндә һәм гамәлгә ашырганда ачыклык.

5. Экологик мәғрифәт, экологик культура формалаштыру өлкәсендә гражданны, иҗтимагый берләшмәләр һәм башка оешмаларның хокуклары

5.1. Экологик мәғрифәтчелек һәм экологик культура формалаштыру өлкәсендәге гражданны, иҗтимагый берләшмәләр һәм башка оешмаларның:

1) экологик агарту, экологик культура формалаштыру өлкәсендә җирле үзидарә органнары эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм камилләштерү буенча тәкъдимнәр кертергә;

2) муниципаль программалар һәм экологик мәғрифәт буенча планнар проектларын эшләүдә һәм аларны җәмәгать (Җәмәгать) тыңлауларын үткөрү һәм (яки) катнашу юлы белән гамәлгә ашыруда катнашу;

3) экологик мәғрифәтчелек буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен кирәкле ышанычлы экологик мәғлүматны билгеләнгән тәртиптә сорарга һәм алырга;

4) интерактив белем бирү технологияләрен, экологик программалар һәм уку-агарту материаллары күргәзмәләрен һәм презентацияләрен гамәлгә ашыру;

5) халыкның хокукий һәм экологик культурасын формалаштыру һәм арттыру максатыннан өмәләр оештыру, Территорияләргә төзекләндерү һәм яшелләндерү эшендә, смотрларда, конкурсларда, конференцияләрдә, семинарларда, мәгълүмати һәм башка кампанияләрдә актив катнашу;

б) закон нигезендә башка хокукларны гамәлгә ашыру.

## 6. Халыкның экологик мәгърифәте

6.1. Антоновка авыл җирлегә муниципаль берәмлегендә халыкның экологик мәгърифәте экологик культура дәрәжәсен күтәрү нигезләре буларак кешенең әйләнә-тирә мохиткә эхлакий мөнәсәбәтен формалаштыру максатларында гамәлгә ашырыла.

6.2. Экологик мәгърифәт һәм экологик культура формалаштыру җирле үзидарә органнары тарафыннан түбәндәге формаларда башкарыла:

1) әйләнә-тирә мохитне саклау, җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү, экологик куркынычсызлык өлкәсендәге законнар турында мәгълүмат бирү;

2) экологик белемнәрне пропагандалау, әйләнә - тирәлекнең торышы, табигый ресурслар һәм экологик куркынычсызлык турында мәгълүматны махсус радио-һәм телепрограммалар (шул исәптән социаль реклама), экологик характердагы басма басмалар чыгару юлы белән, шулай ук Антоновка авыл җирлегә муниципаль берәмлегенең җирле үзидарә органнары тарафыннан мәгълүматны рәсми сайтларда мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру юлы белән тарату «Интернет»;

3) экологик - агарту эшчәнлегә (фәнни-гамәли конференцияләр, форумнар, конкурслар, фестивальләр, күргәзмәләр, экологик акцияләр һәм башкалар);

4) экологик туризм;

5) экологик үзәкләр, табигать музейлары, экологик сукмаклар, экологик лагерлар, шул исәптән төбәк әһәмиятендәге аеруча саклана торган табигый территорияләрдә, аларны махсус саклау режимын исәпкә алып, булдыру;

б) гамәлдәге законнарға каршы килмәгән башка формалар.

7. Музейлар, китапханәләр һәм массакүләм мәгълүмат чаралары Антоновка авыл җирлегә муниципаль берәмлегендә экологик мәгърифәт һәм экологик культура формалаштыруда катнашу

7.1. Антоновка авыл җирлегә муниципаль берәмлегендә экологик агарту һәм экологик культура формалаштыру өлкәсендә музейларның төп эш формалары һәм эшчәнлек төрләре булып экологик юнәлештәге экспозицияләр, стационар һәм күчмә күргәзмәләр оештыру, конференцияләр, конкурслар, семинарлар, «түгәрәк өстәлләр» һәм башка чаралар оештыру һәм үткөрү тора.

7.2. Китапханәләр үз уставларына ярашлы рәвештә Антоновка авыл җирлегә муниципаль берәмлегендә экологик агартуда һәм экологик культураны формалаштыруда китапханә фондын экологик һәм хокукий характердагы документлар һәм басмалар белән тулыландыру, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик куркынычсызлык проблемаларына багышланган конференцияләр, конкурслар, семинарлар, «түгәрәк өстәлләр» һәм башка чаралар үткөрү юлы белән катнашалар.

7.3. Телерадиотапшырулар оештыру һәм муниципаль вакытлы матбугат басмалары редакцияләре редакция Уставы һәм (яисә) оештыручы белән редакция (баш мөхәррир) арасындагы килешү нигезендә Антоновка авыл җирлегә

муниципаль берәмлеге территориясендә экологик, экологик-хокукый мәгълүмат тарату, экология, әйләнә-тирәлекне саклау, экологик куркынычсызлык проблемаларына багышланган программалар һәм материаллар чыгару юлы белән экологик культураны формалаштыруда катнашалар.

7.4. Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлегенә җирле үзидарә органнары телерадиотапшыруларның махсуслаштырылган оешмаларын, экологик культура формалашуга ярдәм итүче вакытлы матбугат басмаларын үстерү буенча кирәкле икътисади һәм оештыру шартларын тәэмин итә.

8. Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик агарту һәм экологик культураны формалаштыру өлкәсендәге эшчәнлекне финанс белән тәэмин итү

8.1. Антоновка авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә экологик мәгърифәтчелек һәм экологик культураны формалаштыру өлкәсендәге эшчәнлекне финанс белән тәэмин итү Антоновка авыл җирлеге җирле бюджеты акчалары, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка чыганаclar хисабына башкарыла ала.